

Helicon Opleidingen Nijmegen: sociale veiligheid ontstaat niet vanzelf

In gesprek met Lonneke Knegtel

TEKST: TOON VAN DER VEN
FOTOGRAFIE: LONNEKE KNEGTEL

Enkele jaren geleden, in 2010, won Helicon vmbo Nijmegen de Kies Kleur in Groen Award met een prachtig project: respect en tolerantie voor mensen uit andere culturen. Hoe is het daarna verder gegaan? Zijn tolerantie en sociale veiligheid nog steeds actuele thema's? "Jazeker", beaamt Lonneke Knegtel. "Elk jaar

opnieuw gaat er een groep leerlingen naar Auschwitz om indringend te zien en te ervaren waartoe intolerantie en onverschilligheid kunnen leiden. En dichterbij huis staan bezoeken aan de moskee, de synagoge en het Boeddhistisch centrum op de jaaragenda."

Als een school al jarenlang aandacht heeft voor deze thema's, wordt zoiets dan niet normaal, zo normaal dat ze zelf het bijzondere

er niet meer van zien? "Dat zou je kunnen denken, maar wij houden heel bewust bij iedereen de aandacht vast", zegt Lonneke, docent levensbeschouwing, die samen met heel wat collega's dit project gedragen heeft. "Je moet vooral beseffen dat sociale veiligheid niet vanzelf ontstaat", zegt ze. "En je moet zorgen

voor een zichtbaar draagvlak." Dat kan ook erg leuk zijn: het predicaat Artikel 1-school is feestelijk gevierd. Met deze aanpak lukt het Helicon in elk geval om veel docenten en leerlingen erbij te betrekken.

Peer education

Dat draagvlak betreft ook leerlingen uit het derde jaar die met de leerlingen uit lagere klassen in dialoog gaan tijdens lessen op basis van peer education: "dat is zo krachtig, dat is de basis van het blijvend succes". De leerlingen worden hierin geschoold door de Interculturele Alliantie, waarmee vaker wordt samengewerkt. Veel van die derdeklassers vinden het vooraf doodeng, zo'n 'les' aan andere leerlingen. "Dat noemen ze 'n kippenvelmoment. Maar achteraf blijken ze er ook enorm door te groeien; dat is prachtig om te zien. Een van die leerlingen volgt intussen zelfs de lerarenopleiding bij Stoas Wageningen".

Die zichtbaarheid blijkt ook uit de deelname van de directeur aan de Auschwitz-reis. Hij vindt dat respect en tolerantie bij het dna van de school horen. De school is nu ook actief in een schooltuintjes-project bij de Islamitische basisschool in de buurt. Zodoende worden de activiteiten, in een meerjarentraject, steeds

In 2010 wint Helicon de KKIG Award met het project 'Lessen uit het verleden'

'Respect op nummer 1'

verbreed met logische thema's. 'Dat lijkt voor ons vanzelfsprekend maar het gaat natuurlijk niet vanzelf', aldus Lonneke. Ze is zelf al enkele jaren niet mee geweest met grotere excursies en dat toont aan dat het project niet door slechts een enkeling gedragen wordt.

Seksuele diversiteit

Actueel is nu onder andere een theatervoorstelling voor de derde klas van Mind Mix Nijmegen over discriminatie. Die past in een jaarlijks project over seksuele diversiteit. Uiteindelijk leidt de verbinding van deze

activiteiten tot een verdieping van het waarden- en normenbesef en kan de school terecht zeggen: respect op nummer één!

Bekijk het filmpje over het project

